

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2021

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Ceol

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (50 marc)

C.1 LEANÚINT d'OSCAILT A THUGTAR

C	Tuairiscíní		Marc	
1	Gach Séis	- Tuiscint an mhaith ar ghléas - Cruth séiseach an-mhaith - Leanúint an-mhaith den oscailt a thugtar - Comhsheasmhacht rithimeach an-mhaith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach.</i> <i>Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	21 – 25	25 + 25
		- Tuiscint mhaith ar ghléas - Cruth séiseach maith - Leanúint mhaith den oscailt a thugtar - Comhsheasmhacht rithimeach mhaith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach.</i> <i>Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	17 – 20	
		- Tuiscint réasúnta maith ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta maith - Leanúint réasúnta maith den oscailt a thugtar - Comhsheasmhacht rithimeach réasúnta maith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin, go ginearálta, curtha isteach.</i> <i>Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	13 – 16	
		- Tuiscint réasúnta ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta - Leanúint réasúnta den oscailt a thugtar - Comhsheasmhacht rithimeach réasúnta - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin, go ginearálta, curtha isteach.</i> <i>Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	10 – 12	
		- Drochthuiscint ar ghléas - Droch-chruth séiseach - Drochleanúint den oscailt a thugtar - Droch-chomhsheasmhacht rithimeach - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú míchuí agus comharthaí mothúcháin míchuí, curtha isteach.</i> <i>Uirlis mhí-oiriúnach roghnaithe.</i>	6 – 9	
		- Fíor-dhrochthuiscint ar ghléas - Fíor-dhroch-chruth séiseach - Fíor-dhrochleanúint den oscailt a thugtar - Fíor-dhroch-chomhsheasmhacht rithimeach - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Gan aon mhíriú agus gan aon comharthaí mothúcháin curtha isteach.</i> <i>Gan aon uirlis roghnaithe.</i>	2 – 5	
		Gan aon iarracht nó fíorbheagán iarrachta	0 – 1	

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

C	Tuairiscíní	Marc
2	- Comhsheasmhacht rithimeach an-mhaith leis na focail - Leanúint an-mhaith den oscailt a thugtar - Tuiscint an-mhaith ar ghléas - Cruth séiseach an-mhaith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach.</i>	46 – 50 42 – 45
	- Comhsheasmhacht rithimeach mhaith le focail - Leanúint mhaith den oscailt a thugtar - Tuiscint mhaith ar ghléas - Cruth séiseach maith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach.</i>	38 – 41 35 – 37
	- Comhsheasmhacht rithimeach réasúnta maith le focail - Leanúint réasúnta maith den oscailt a thugtar - Tuiscint réasúnta maith ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta maith - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháingo ginearálta, curtha isteach.</i>	31 – 34 27 – 30
	- Comhsheasmhacht rithimeach réasúnta le focail - Leanúint réasúnta den oscailt a thugtar - Tuiscint réasúnta ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháingo ginearálta, curtha isteach.</i>	23 – 26 20 – 22
	- Droch-chomhsheasmhacht rithimeach le focail - Drochleanúint den oscailt a thugtar - Drochthuiscint ar ghléas - Droch-chruth séiseach - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú míchuí agus comharthaí mothúcháin míchuí, curtha isteach.</i>	16 – 19 12 – 15
	- Fíor-dhroch-chomhsheasmhacht rithimeach le focail - Fíor-dhrochleanúint den oscailt a thugtar - Fíor-dhrochthuiscint ar ghléas - Fíor-dhroch-chruth séiseach - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Gan aon mhíriú agus gan aon chomharthaí mothúcháin curtha isteach.</i>	10 – 11 8 – 9 5 – 7
	Gan aon iarracht nó fíorbheagán iarrachta	0 – 4
<i>I gcás nach bhfuil aon fhreagra ar (a) agus gan aon iarracht ar fhocail a shocrú leis in (b) tabhair 0 marc.</i>		

C.3 AG CUMADH LE hAGHAIDH RITHIM DAMHSA AR LEITH NÓ LE hAGHAIDH MÉADAR NÓ FOIRM AR LEITH

C	Tuairiscíní	Marc
3	- Coinnítear rithim agus stíl an damhsa go han-mhaith - Tuiscint an mhaith ar ghléas - Cruth séiseach an-mhaith - Leanúint an-mhaith den oscailt a thugtar - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach. Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	21 – 25
	- Coinnítear rithim agus stíl an damhsa go maith - Tuiscint mhaith ar ghléas - Cruth séiseach maith - Leanúint mhaith den oscailt a thugtar - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin curtha isteach. Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	17 – 20
	- Coinnítear go réasúnta maith le rithim agus stíl an damhsa - Tuiscint réasúnta maith ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta maith - Leanúint réasúnta maith den oscailt a tugtar - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin, go ginearálta, curtha isteach. Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	13 – 16
	- Coinnítear go réasúnta le rithim agus stíl an damhsa - Tuiscint réasúnta ar ghléas - Cruth séiseach réasúnta - Leanúint réasúnta den oscailt a thugtar - Críochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú cuí agus comharthaí mothúcháin, go ginearálta, curtha isteach. Uirlis oiriúnach roghnaithe.</i>	10 – 12
	- Ní choinnítear rithim agus stíl an damhsa - Drochthuiscint ar ghléas - Droch-chruth séiseach - Drochleanúint den oscailt a thugtar - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Míriú míchuí agus comharthaí mothúcháin míchuí, curtha isteach. Uirlis mhí-oiriúnach roghnaithe.</i>	6 – 9
	- Ní choinnítear rithim agus stíl an damhsa, tá sé go dona ar fad - Fíor-dhrochthuiscint ar ghléas - Fíor-dhroch-chruth séiseach - Fíor-dhrochleanúint den oscailt a thugtar - Ní chríochnaíonn an tséis ar an dtonach <i>Gan aon mhíriú agus gan aon chomharthaí mothúcháin curtha isteach. Gan aon uirlis roghnaithe.</i>	2 – 5
	Gan aon iarracht nó fíorbheagán iarrachta	0 – 1
Gach Séis		25 + 25

Armóin

Réimnithe Cordaí – Pointí ginearálta

- Ní ghlactar leis an gcorda céanna i mboscaí le hais a chéile
- Ní mór go mbeadh an seachtrán agus an iarmhír, nuair is ábhartha iad, go hiomlán ceart ionas go mbronnfar marc
- Ní mór go mbeadh cordaí mar chuid de réimniú maith
- Ní ghlactar go ginearálta le V – ii
- Ní ghlactar go ginearálta le ii – 1

Réimnithe Maithe

- 3ú síos = níos fearr i gcoitinne ná 3ú ag ardú
- Ceathraigh ag ardú
- Réimnithe dúnta aon áit
- Tríchordaí príomhúla

Dordlíne

- Gan aon dubailt ar mhórthréach faoi shiombail corda
- Cóiriú LN
- Gluaiseacht chéimneach chuig inbhéartuithe agus ar ais uathu = go maith
- Bailchríoch mhaith

ROINN B – ARMÓIN (50 marc)

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ
AG POINTÍ DÚNTA

C	Gné	Tuairiscíní	Marc	Fo-Iomlán	Iomlán
4	Greille / Cliath	Suas le 2.5 marc in aghaidh an chorda	2.5 X 4	10	50
	Séis	1 mharc in aghaidh an nóta séise atá ceart, agus atá mar chuid den chorda agus a thiteann ar bhuille ceart an bharra	1 X 12	20	
		Suas le 2 mharc ar cháilíocht na líne séise ag gach pointe dúnta, a oireann go maith do réimniú an chorda agus do nótaí doird cearta	2 X 4		
	Dord	1 mharc in aghaidh nóta doird an chorda atá ceart, agus a thiteann ar bhuille ceart an bharra	1 X 12	20	
		Suas le 2 mharc ar cháilíocht na líne doird ag gach pointe dúnta	2 X 4		

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

C	Gné	Tuairiscíní	Marc	Fo-Iomlán	Iomlán
5	Greille / Cliath	Suas le 2.5 marc in aghaidh an chorda	2.5 X 4	10	50
	Cordaí	1 mharc in aghaidh gach chorda atá ceart agus a oireann do na nótaí	1 X 12	20	
		Suas le 2 mharc ar cháilíocht réimniú an chorda ag gach pointe dúnta, a oireann go maith don tséis	2 X 4		
	Dord	1 mharc in aghaidh nóta doird an chorda atá ceart, agus a thiteann ar bhuille ceart an bharra	1 X 12	20	
		Suas le 2 mharc ar cháilíocht na líne doird ag gach pointe dúnta, a oireann go maith do réimniú an chorda agus do nótaí na séise	2 X 4		

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

C	Gné	Tuairiscíní	Marc	Fo-Iomlán	Iomlán
6	Greille / Cliath	Suas le 2.5 marc in aghaidh an chorda	2.5 X 4	10	50
	Cordaí	1 mharc in aghaidh gach corda dúnta atá ceart - Suas le 2 mharc ar cháilíocht réimniú an chorda ag gach pointe dúnta, a oireann go maith don tséis agus do nótaí an doird	1 X 12 2 X 4	20	
	Forshéis	1 mharc in aghaidh an nóta forshéise atá ceart, agus atá mar chuid den chorda agus a thiteann ar bhuille ceart an bharra - Suas le 2 mharc ar cháilíocht líne na forshéise ag gach pointe dúnta, a oireann go maith don tséis agus do nótaí an doird	1 X 12 2 X 4	20	

Nótaí Ginearálta do Scrúdaitheoirí

1. Marcáil cáilíocht fhoriomlán na ráiteas/an chuir síos.

NB Ní féidir marcanna iomlána a bhronnadh ach le haghaidh ráiteas/cur síos atá go hiomlán i gceart.

2. Áit a bhfuil rogha ceisteanna le freagairt, má fhreagraíonn iarrthóir níos mó ná aon cheist amháin, marcáil gach freagra agus bronn na marcanna ón bhfreagra is fearr.
3. I gceisteanna ina n-iarrtar ar an iarrthóir méid sonrach gnéithe/uirlisí a aithint/a ainmniú/a roghnú, cealaíonn gach freagra mícheart breise ceann ceart.

Ceist 1 - (25 Marc)		
Sé sliocht as an gceathrú gluaiseacht de <i>Symphonie Fantastique</i> le Berlioz.		
Sliocht 1 (barraí 17 – 24): Dlúthdhiosca 1 Rianta 3 – 5		
(a)	dordveidhilí agus olldoird	2
(b)	mion	2
Sliocht 2 (barraí 25 – 32): Dlúthdhiosca 1 Rianta 6 – 8		
(c)	cuntrashéis ar an mbasún	2
(d)	Suas le dhá mharc as aon mhíniú bailí ar an téarma “cuntrashéis” le tagairt don sliocht nó gan é. Mar shampla: cloistear séis i gcoinne séise eile ag an am céanna; Glac le: dhá shéis a sheinntear/a chloistear ag an am céanna	2
Sliocht 3 (barraí 33 – 40): Dlúthdhiosca 1 Rianta 9 – 11		
(e)	(i) dhá shéis fite fuaite lena chéile (ii) ilfhónach	2 1
Sliocht 4 (barraí 49 – 60): Dlúthdhiosca 1 Rianta 12 – 14		
(f)	ghluaisne chontrártha	2
(g)	(i) éirí níos ciúine (ii) <i>diminuendo</i>	2 1
Sliocht 5 (barraí 62 – 77): Dlúthdhiosca 1 Rianta 15 – 19		
(h)	 Marcáil na chéad dhá nóta ó chlé go deas. 1 mharc as gach tuinairde atá ceart.	1+1
(i)	Téama na máirseála	2
(j)	Suas le dhá mharc le haghaidh gné bhailí amháin den tséis sa sliocht a shainaitheint i gceart. Mar shampla: sioncóipiú; rithim phoncaithe; nótaí athdhéanta; gluaiseacht céimeanna; mórthonúlacht (B maol mór); scálaí/scála síos/scála suas; gluaiseacht chrómatach (ag an deireadh); Glac le athdhéanamh = 2	2

Sliocht 6 (barraí 89-104): Rianta 20 – 22		
(k)	Suas le dhá mharc chun sainaithint cheart a dhéanamh ar an gcaoi a bhfuil an ceol atá le cloisteáil sa sliocht seo (Sliocht 5) cosúil leis an gceol a chloistear i sliocht 6. Mar shampla: an tséis chéanna/an téama céanna; séis a sheinntear ar na huirlisí céanna; sa ghléas céanna/an tonúlacht chéanna; dinimic chéanna; úsáideann an dá cheann acu rithim phoncaithe; úsáideann an dá cheann acu sioncóipiú; úsáideann an dá cheann acu léim ochtach; úsáideann an dá cheann acu léimeanna cúigeacha ; gluaiseacht céimeanna sa dá cheann; nótaí athdhéanta sa dá cheann; Freagra atá ceart i bpáirt = 1	2
(l)	<i>Marche au Supplice</i>	1

Ceist 2 - 10 marc		
<i>Seachanges (with Danse Macabre)</i> le Raymond Deane (barraí 128-140): Dlúthdhiosca 1 Rianta 24 – 26		
(a)	An phríomhshéis	2
(b)	fliúit	2
(c)	Suas le dhá mharc le haghaidh cur síos ar ghné bhailí amháin den tionlacan sa sliocht seo. Mar shampla: seinnte ar an bpianó/ciombal/gang/mairimbe/veidhlín/dordveidhil; prionsabal an tsuimiúcháin; nótaí fada marthanacha; trírínigh; trasna an droichid; athruithe tobanna agus minice sa dinimic; maisenótaí; réimeanna foircneacha; cordaí/cordabhraislí Freagra atá ceart i bpáirt = 1m	2
(d)	tríphléadaigh	2
(e)	Suas le dhá mharc ar mhíniú bailiú ar chanóin nó prionsabal an dealaithe nó inbhéartú le nó gan tagairt don sliocht. Freagra atá ceart i bpáirt = 1m	2

Ceist 3 – 10 Marc		
<i>Coinséartó Pianó i mórghléas A K488 le Mozart</i> Dara gluaiseacht		
Sliocht 1 (barraí 68-76): Dlúthdhiosca 1 Rianta 28 – 30		
(a)	in aithris	2
(b)	Foirfe	2
Sliocht 2 (barraí 76 – 84): Dlúthdhiosca 1 Rianta 31 – 33		
(c)	Marc amháin ar gach ceann de dhá shainaithint ar ghnéithe bailí den cheol a sheinntear ar an bpianó sa sliocht. Mar shampla: maisenótaí/casadh/maisiú; déacha síos ; léim ochtach; léimeanna leathana; dord <i>Alberti</i>/corda briste; figiúr cosúil le hairpéitse; gluaiseacht céimeanna; nótaí athdhéanta; téama 2B (breachnú);	1+1
Sliocht 3 (barraí 88-99): Dlúthdhiosca 1 Rianta 34 – 35		
(d)	Téaduirisí <i>Pizzicato</i>	2
(e)	nótaí athdhéanta	2

Ceist 4 – 10 marc		
<i>She's Leaving Home</i> leis na Beatles Réamhrá + Véarsa 1: Dlúthdhiosca 1 Rianta 37 – 39		
(a)	(i) mórghléas (ii) Cláirseach	1.5 1.5
(b)	líne 1	1.5
(c)	De réir céime agus léime	1.5
(d)	bloc-chordaí	2
(e)	ceol clasaiceach	1
	Aon chúis bhailí go bhfuil ceol clasaiceach mar chuid de cheol cumaisc <i>She's Leaving Home</i> leis na Beatles. Mar shampla: cláirseach; téaduirilís; cuntrapointe;	1

Ceist 5 – 25 Marc		
Sliocht 1: Sharon Shannon and Friends, <i>The Diamond Mountain Sessions</i> <i>Slopes of Benbulbin agus Tae in the Bog</i> Dlúthdhiosca 2 Rianta 1 – 3		
(a)	(i) ríl	2
	(ii) $\frac{4}{4}$	2
(b)	(i) port	2
	(ii) 	2
(c)	Cairdín	3
Sliocht 2 - véarsa as <i>Skibbereen</i> (cóiriú Seán Keane) ón albam <i>Seánsongs</i> Dlúthdhiosca 2 Rianta 4 – 6		
(d)	sean-nós	2
(e)	Suas le trí mharc as gné bhailí amháin den sean-nós atá le cloisteáil sa sliocht. Mar shampla: ornáidíocht; <i>vibrato</i> ; rithim shaor; srónaíl; aonréad/gan tionlacan/monafónach; Freagra atá ceart i bpáirt = 1m	3
(f)	ABBA	2
Sliocht 3 - Strung and the Cork Opera House Orchestra, <i>The Dam Reel</i> (cóiriú Cormac McCarthy) Dlúthdhiosca 2 Rianta 7 – 9		
(g)	ornáidiú	2
(h)	fidil/veidhlín	2

(i)	Suas le trí mharc le haghaidh tuairisc ar ghné neamhthraidisiúnta bhailí amháin den cheolchasadh mar a chloistear sa sliocht. Mar shampla: Tá tionlacan ann; tá armóin ann; úsáid ceolfhoirne/uirlisí ceolfhoirne/clasaiceacha/ainmniú uirlise(i) ceolfhoirne; éifeachtaí uirlise neamhghnácha;	3
-----	--	---

Ceist 6 – 20 Marc		
Sliocht 1 - Conga del Fuego Nuevo le Arturo Márquez Dlúthdhiosca 2 Rianta 11 – 13		
(a)	trumpa	2
(b)	athruithe sa ghléas	2
(c)	Aon chnaguirilis cheart amháin atá ag seinm sa sliocht: Mar shampla: clabhaí (bloc adhmaid)/ciombail / bongónna / <i>timpani</i>	2
Sliocht 2 - Conga del Fuego Nuevo le hArturo Márquez Dlúthdhiosca 2 Rianta 14 – 16		
(d)		3
Sliocht 4 - Old Town le Philip Lynott agus Jimmy Bain Dlúthdhiosca 2 Rianta 17 – 19		
(e)	nótaí athdhéanta	2
(f)	tuinairde níos airde ná líne 4	2
(g)	scálaí síos	3
Sliocht 4 - Old Town le Philip Lynott agus Jimmy Bain, arna léiriú ag The Corrs. Dlúthdhiosca 2 Rianta 20 – 22		
(h)	Suas le dhá mharc as gach ceann de dhá shainaitheint ar dhifríochtaí bailí idir an ceol a chloistear i Sliocht 3 agus an ceol a chloistear i Sliocht 4	2 + 2

